

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain ja rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain muuttamisesta**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annettua lakia ja rahoitusvakausviranomaisesta annettua lakia.

Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annettuun lakiin lisättäisiin kaksi maksuluokkaa Euroopan talousalueella toimiluvan saaneen luottolaitoksen Suomessa toimivalle merkittävälle sivuliikelle. Lisäksi Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annettua lakia ehdotetaan tarkistettavaksi korottamalla luottolaitosten suhteellista maksua sekä kaikkien maksuvelvollisten perusmaksua.

Rahoitusvakausviranomaisesta annettua lakia ehdotetaan tarkistettavaksi niin, että rahoitusvakauserärahaston tilintarkastajaksi asetetaan Valtiontalouden tarkastusvirasto.

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja sen arviointi

Rahoitusvakausviraston hallintomaksut

Rahoitusvakausviraston toiminnasta aiheutuvat menot katetaan sen toimivaltaan kuuluvilta luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä perittävien hallintomaksuin. Hallintomaksuista on säädetty laissa Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta (1197/2014, jäljempänä hallintomaksulaki). Kyseessä on veronluonteinen maksu, joka määrätään kalenterivuositain lain 2 § 1 momentin mukaan perusmaksuna, suhteellisena maksuna tai yhdistettynä perusmaksuna ja suhteellisena maksuna. Säännöksen sanamuotoa voidaan pitää epätäsmällisenä, koska maksuvelvollisilta ei ole tarkoitus periä pelkkää suhteellista maksua, vaan perusmaksua tai yhdistettyä perusmaksua ja suhteellista maksua.

Hallintomaksulain 4 §:ssä on säädetty seuraavista suhteellisen hallintomaksun maksuvelvollisluokista: luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu talletuspankki, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö, kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike, sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys sekä kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike, jonka vähimmäispääoma vastaa, mitä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään. Hallintomaksulain 5 §:ssä on säädetty perushallintomaksun maksuvelvollisluokista: liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö, säästöpankkilain 1 §:ssä tarkoitettu säästöpankki, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 1 §:ssä tarkoitettu osuuspankki tai osuuskuntamuotoinen luottolaitos, muu luottolaitos, talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö, luottolaitoksen omistusyhteisö, kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike, sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys sekä kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike, jonka vähimmäispääoma vastaa, mitä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään.

Suhteellinen hallintomaksu on voimassa olevan hallintomaksulain 4 §:n mukaan luottolaitosten ja kolmannen maan luottolaitosten sivuliikkeiden osalta 0,0006 prosenttia taseesta, ja sijoituspalveluyritysten ja niiden sivuliikkeiden osalta 0,03 prosenttia liikevaihdosta. Voimassa olevan hallintomaksulain 5 §:n mukainen perushallintomaksu on kaikille Rahoitusvakausviraston hallintomaksuvelvollisille 300 euroa. 5 §:ssä säädetty maksuvelvollisten määritelmä on tarkoitettu suhteellisen hallintomaksun osalta maksuvelvollisia laajemmaksi. Säännöksen otsikko ja sen 1 momentin sanamuoto viittaavat kuitenkin suhteellista hallintomaksua maksavien perusmaksuun. Säännöksen sanamuotoa on pidettävä epätäsmällisenä, koska säännöksen määritelmä on tarkoitettu kattamaan kaikki perusmaksun suhteen maksuvelvolliset riippumatta siitä, ovatko ne maksuvelvollisia myös suhteellisen hallintomaksun osalta. Käytännössä säännöksen epätäsmällisyys on johtanut siihen, että pelkkää perusmaksua ei ole peritty.

Hallintomaksuja ei ole tarkoitus kerätä enempää kuin mitä Rahoitusvakausviraston hyväksytyyn talousarvion mukaiset kustannukset ovat. Hallintomaksut voidaan hallintomaksulain 6 §:n mukaan periä alennettuina siinä tapauksessa, että edellisvuodelta on syntynyt ylitettä ja viraston hyväksyty

talousarvio alittaa laissa määrätyn laskuperustan tuottaman summan. Rahoitusvakausviraston on tällöin alennettava kunkin maksuvelvollisen hallintomaksua samassa suhteessa.

ETA-alueelle sijoittautuneilla luottolaitoksilla ja sijoituspalveluyrityksillä on oikeus harjoittaa toimilupansa mukaista toimintaa sivuliikkeen välityksellä muissa ETA-alueen valtioissa. Suomessa sivuliikkeen välityksellä toimiville luottolaitoksille ja sijoituspalveluyrityksille ei ole hallintomaksulaissa asetettu minkäänlaista hallintomaksuvelvoitetta, koska niiden kriisinratkaisun suunnittelu ja mahdollinen kriisinratkaisu kuuluvat niiden kotivaltion kriisinratkaisuviranomaisen, ei Rahoitusvakausviraston toimivaltaan. Rahoitusvakausvirasto osallistuu kuitenkin jäsenenä ETA-luottolaitosten merkittäviä sivuliikkeitä koskevien pankkiryhmiä kriisinratkaisukollegioihin, joissa valmistellaan konsernin kriisinratkaisusuunnitelmat ja niihin liittyvät päätökset.

Rahoitusvakausviraston toiminnan käynnistymisen jälkeen on havaittu, että suuret ETA-alueella sijaitsevien luottolaitosten sivuliikkeet aiheuttavat Rahoitusvakausvirastolle enemmän töitä kuin lakia säädettäessä arvioitiin. Rahoitusvakausvirastolle aiheutuu ETA-luottolaitosten sivuliikkeistä tehtäviä kriisinratkaisukollegioiden lisäksi myös sivuliikkeen kotivaltion talletussuojajärjestelmästä suoritettavien korvausten mahdollisessa maksatustilanteessa ja maksatukseen liittyvien järjestelmien kehittämisessä. Lisäksi Rahoitusvakausviraston työmäärän kriisinratkaisukollegioissa voidaan arvioida kasvavan samalla kun sivuliikkeen merkittävyys isäntävaltion rahoitusjärjestelmän kannalta kasvaa.

ETA-sivuliikkeiden merkitys Rahoitusvakausviraston toiminnassa tulee kasvamaan merkittävästi Suomen rahoitusmarkkinoilla tapahtuvien rakennemuutosten vuoksi. Rahoitusvakausviraston neljästä suurimmasta hallintomaksuvelvollisesta laitoksesta kaksi on tällä hetkellä ulkomaisten pankkien tytäripankeja. Näistä kahdesta pankista toinen on päättänyt muuttaa suurimman osan Suomen toiminnoistaan tapahtuvaksi sivuliikkeen välityksellä. Kun nykyisessä hallintomaksulaissa ei kuitenkaan ole asetettu ETA-alueella sijaitsevien luottolaitosten sivuliikkeille minkäänlaista hallintomaksuvelvoitetta, Rahoitusvakausviraston hallintomaksukertymä tulisi tämän vuoksi pienenevästi merkittävästi jatkossa.

Hallintomaksulakia laadittaessa Rahoitusvakausviraston toimintamenojen enimmäismäärän arvioitiin olevan noin kolme miljoonaa euroa. Tämän kustannusarvio piti sisällään noin 0,6 miljoonan euron suuruisen puskurin kriisitilanteiden hoitoa varten. Viraston ensimmäisenä toimintavuonna 2015 hallintomaksuja kerättiin noin 3,0 miljoonaa euroa. Koska virasto käynnisti toimintansa vasta toukokuussa, vuoden toimintamenot olivat hieman yli 1,1 miljoonaa euroa. Siten vuodelle 2016 siirrettiin 1,9 miljoonaa euroa. Tämä siirtyvä erä vähentää kuluvana vuonna vastaavasti kerättävien hallintomaksujen määrää.

Rahoitusvakausviraston toimintamenoihin on valtion vuoden 2016 talousarviossa myönnetty 2,4 miljoonaa euroa. Tämä määräraha ei sisällä erillistä puskuria kriisitilanteiden hallinnan varalta. Viraston toimintamenoarpeen arvioidaan pysyvän pääpiirteissään samalla tasolla lähivuosien ajan. Osana julkisen talouden suunnitelmaa hyväksytyssä kehyspääatöksessä vuosille 2017–2019 Rahoitusvakausviraston toimintamenoiksi on arvioitu vuodelle 2017 2,5 miljoonaa euroa, vuodelle 2018 2,3 miljoonaa euroa ja vuodelle 2019 2,2 miljoonaa euroa.

Suomen rahoitusmarkkinoilla tapahtuvat rakennemuutokset johtaisivat Rahoitusvakausviraston hallintomaksukertymän merkittävään pienentymiseen samalla, kun Rahoitusvakausviraston tehtävät ja toiminnan kustannukset säilyisivät pääosin nykytasolla. Rahoitusvakausviraston toimintaedellytysten voidaan arvioida vaarantuvan, ellei näitä muutoksia huomioida viraston rahoituspohjassa.

Rahoitusvakausraston ensimmäisenä toimintavuonna on lisäksi ilmennyt, että rahoituslaitoksen koko ja sen virastolle aiheuttama työmäärä eivät välttämättä vastaa toisiaan. Kriisinratkaisun suunnittelua koskeva työ ei merkittävästi eroa pelkästään taseen koon perusteella. Suunnittelutyö on yksityiskohtaista kaikkien rahoituslaitosten kohdalla, ja aikaa vievää erityisesti monimutkaisia tai harvinaislaatuista rahoituspalveluita tarjoavien rahoituslaitosten kohdalla. Lisäksi laitoksen rajat ylittävä toiminta tuo virastolle lisää velvoitteita ja lisätyötä. Tämän vuoksi on tarpeen korjata hallintomaksujen kohdentumista maksuvelvollisten välillä siten, että kaikkien maksuvelvollisten maksamia perusmaksuja korotetaan.

Rahoitusvakausraston tilintarkastus

Rahoitusvakausrasto (jäljempänä rahasto) on Rahoitusvakausraston hallinnoima valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, josta säädetään laissa rahoitusvakausrastosta. Rahasto muodostuu vakausrastoina kartoitettavasta kriisinratkaisurastosta ja talletussuojamaksuina kartoitettavasta talletussuojarastosta, liittymismaksuista sekä niiden sijoittamiseksi hankituista varoista ja niistä saaduista tuotoista. Raston toiminnasta aiheutuvat kulut katetaan hallintomaksuilla. Raston sijoitustoiminnasta aiheutuvat kulut katetaan raston varoista.

Rahoitusvakausrastosta annetun lain 6 luvussa säädetään raston tilinpäätöksestä ja tilintarkastuksesta. Lain 6 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan Rahoitusvakausraston on laadittava erillinen tilinpäätös raston toiminnasta. Kriisinratkaisurasto ja talletussuojarasto on esitettävä tilinpäätöksessä erillisinä. Pykälän 3 momentin mukaan Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain raston hallintoa, taloutta ja tilejä tarkastamaan kaksi tilintarkastajaa, joiden molempien tulee olla joko Keskuskaupparastin hyväksymiä tilintarkastajia tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajia. 4 momentin mukaan tilintarkastajien on tarkastettava raston hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös sekä laadittava kultakin tilikaudelta tilintarkastuskertomus.

Rastolle on asetettu lain edellyttämät tilintarkastajat sen ensimmäiselle toimintavuodelle 2015. Raston tilintarkastajana on toiminut yksityinen tilintarkastusyhteisö. Tarkastajat ovat suorittaneet raston tilintarkastuksen, josta on annettu tilintarkastuskertomus. Tilintarkastajat ovat tehneet tarkastuksesta merkinnän tilinpäätökseen, jossa viitataan tilintarkastuskertomukseen sekä lausutaan siitä, onko tilinpäätös laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti.

Rahoitusvakausraston voi olla tarpeen käyttää yksityisten tilintarkastusyhteisöjen palveluita niissä tilanteissa, joissa se soveltaa luottolaitosten tai sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevia toimivaltuuksiaan. Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 5 luvussa säädetään kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen arvonmäärityksestä. Lain 5 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan arvonmäärityksen suorittajalla on oltava sellainen koulutus ja kokemus, joka on tarpeen ottaen huomioon asianomaisen laitoksen toiminnan laatu ja laajuus sekä muut asiaan vaikuttavat seikat. Tämä tarkoittaa käytännössä sellaista osaamista ja kokemusta monimutkaisista yritysrakenteista, rahoitusvälineistä ja vaativista yritysjärjestelyistä, jota tarjoavat pääosin suurimmat yksityiset tilintarkastusyhteisöt. Rahoitusvakausraston on varauduttava arvonmääritys- ja muiden asiantuntijapalveluiden hankintaan ennalta, jotta tarvittavat palvelut ovat käytössä mahdollisesti hyvinkin nopeasti etenevässä kriisitilanteessa.

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 5 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan arvonmäärityksen suorittajan on oltava riippumaton rastosta ja muista raston viranomaisista. Säännöksen on katsottu rajaavan yksityisten tilintarkastusyhteisöjen mahdollisuutta toimia samanaikaisesti Rahoitusvakausraston hallinnoiman rahoitusvakausraston tilintarkastajana ja kriisin-

ratkaisutoimenpiteiden edellyttämänä arvonmäärittäjänä. Tilanne on ongelmallinen toisaalta rahoitusvakausrahan tilintarkastuksen järjestämisen ja toisaalta kriisinratkaisutoimenpiteiden ennakovarautumisen kannalta.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on turvata Rahoitusvakausviraston toimintakyky muuttuvilla finanssimarkkinoilla vahvistamalla sen rahoituspohjaa sekä järjestää rahoitusvakausrahan tilintarkastus nykyistä tarkoituksenmukaisemmalla tavalla.

2.2 Toteuttamisvaihtoehdot

Vaihtoehtoja Rahoitusvakausviraston hallintomaksujen korottamiselle olisivat lain pitäminen nykyisellään taikka tarvittavien lisäresurssien kattaminen julkisella rahoituksella. Mikäli laki jätettäisiin nykyiselleen, Rahoitusvakausviraston edellytykset suoriutua lakisääteisistä kriisinratkaisun valmistelutehtävistään, näiden tehtävien toimeenpanon edellyttämistä tietojärjestelmähankkeista sekä ennen kaikkea mahdollisista käytännön kriisinratkaisutilanteista olisivat muun muassa finanssialan rakennemuutosten johdosta heikot. On myös otettava huomioon, että Rahoitusvakausviraston tulevien vuosien resurssitarpeeseen liittyy huomattavaa epävarmuutta johtuen sen lyhyehköstä toimintahistoriasta, lisääntyvästä ja monimutkaistuvasta sääntelystä sekä finanssialan rakennemuutoksista. Tämän vuoksi Rahoitusvakausviraston rahoituspohjan vahvistamista on pidettävä välttämättömänä.

Nykyisen lainsäädännön periaatteellisena lähtökohtana on, että finanssikriisien kustannuksia ei kateta julkisin varoin. Tämä lähtökohta koskee sekä varsinaisia kriisinratkaisutoimia että niiden ennakkollista suunnittelua ja viranomaisten toimintavalmiutta. Tästä lähtökohdasta ei ole perusteltua poiketa, vaikka Suomen finanssialalla tapahtuukin rakennemuutoksia. Lisäresurssien kattamista julkisella rahoituksella ei voida pitää perusteltuna varsinkaan, kun yleinen kansainvälinen ja esimerkiksi EU:n kriisinratkaisuneuvoston (englanniksi *Single Resolution Board*, jäljempänä *SRB*) käytäntö on periä vastaavat viranomaisten hallintomaksut toimialalta.

Vaihtoehtona rahoitusvakausrahan tilintarkastajan Valtiontalouden tarkastusvirastoksi vaihtamiselle olisi jatkaa nykyistä käytäntöä, jossa rahastolle valitaan joka vuosi uudet yksityiset tilintarkastajat. Tämä toimintavaihtoehto on kuitenkin huomattu epätarkoituksenmukaiseksi rahaston ensimmäisenä toimintavuonna. Nykykäytäntö rajaa pois Rahoitusvakausviraston tekemässä laitosten arvonmäärityksessä käytettäviä tahoja.

2.3 Keskeiset ehdotukset

Rahoitusvakausviraston hallintomaksut

Perusmaksun ja suhteellisen hallintomaksun määritelmät

Hallintomaksujen määritelmiin liittyviä epätasällisyyksiä esitetään korjattavaksi siten, että vahvistetaan hallintomaksujen määräytyminen joko perusmaksuna tai yhdistytettynä perusmaksuna ja suhteellisena maksuna. Hallintomaksulain 2 § 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan epätasällinen viittaus pelkän suhteellisen hallintomaksun maksamiseen. Hal-

lintomaksulain 5 §:n otsikkoa ja 5 §:n 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan samalla muutettavaksi siten, että säännöksestä poistetaan viittaus suhteelliseen hallintomaksuun. Muutoksella selvennetään, että kaikki 5 §:n 1 momentissa määritellyt tahot ovat velvollisia maksamaan perusmaksua riippumatta siitä, ovatko ne maksuvelvollisia suhteellisen hallintomaksun suhteen. Käytännössä muutoksella vahvistetaan, että myös 5 § 1 momentissa tarkoitettut talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö ja omistusyhteisö ovat maksuvelvollisia perusmaksun maksamiseen.

ETA-luottolaitosten sivuliikkeet

ETA-luottolaitosten merkittävät sivuliikkeet ehdotetaan lisättäväksi hallintomaksulain maksuvelvollisten piiriin. Lisäksi nämä ETA-luottolaitosten merkittävät sivuliikkeet jaettaisiin niiden koon perusteella kahteen eri maksuluokkaan: A-luokka ja B-luokka.

Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 59 a §:n mukaan Finanssivalvonta voi pyytää ulkomaisen ETA-luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavalta ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta tai, jollei luottolaitos kuulu konsolidoidun valvonnan piiriin, ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaiselta, luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen nimeämistä merkittäväksi, jos joku seuraavista ehdoista täyttyy:

- sivuliikkeen markkinaosuus ylittää talletuksilla mitattuna kaksi prosenttia vastaanottavassa jäsenvaltiossa;
- laitoksen toiminnan keskeyttämisen tai lopettamisen todennäköinen vaikutus systeemiseen likviditeettiin, maksujärjestelmiin ja selvitysjärjestelmiin olisi merkittävä;
- sivuliikkeen koko ja merkitys asiakasmäärällä mitattuna on merkittävä vastaanottavan jäsenvaltion pankki- tai rahoitusjärjestelmässä.

Kun ETA-sivuliike on Finanssivalvonnasta annetussa laissa kuvatun menettelyn johdosta nimetty merkittäväksi, tulee Rahoitusvakausviraston osallistua sitä koskevaan kriisinratkaisukollegioon, josta sille aiheutuu merkittävä määrä työtä ja kustannuksia. Tämän vuoksi myös hallintomaksulain ETA-sivuliikkeen maksukynnys sidottaisiin tähän menettelyyn (luokka A).

Kriisinratkaisusuunnittelun näkökulmasta ulkomaiseen konserniin kuuluvan merkittävän tytäryhtiön ja merkittävän sivuliikkeen Rahoitusvakausvirastolle aiheuttaman työn määrässä ei ole arvioiden mukaan suurta eroa, sillä kriisinratkaisusuunnitelma valmistellaan konsernitasolla kriisinratkaisukollegiossa. Lisäksi tytäryhtiötä koskevat päätökset, esimerkiksi alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimustaso, tehdään aina kriisinratkaisukollegiossa. Rahoitusvakausviraston työmäärään vaikuttaa kuitenkin emoyrityksen toimivaltaisen viranomaisen määrittelemä käytännön työnjako ryhmän kriisinratkaisusuunnitelman valmistelussa.

Jos kyse on suoraan SRB:n toimivallassa olevasta erittäin merkittävästä tytärluottolaitoksesta, laitoksen muuttuminen sivuliikkeeksi kasvattaa Rahoitusvakausviraston muodollista roolia kollegiossa. Tämä johtuu siitä, että SRB jää muutoksen jälkeen kriisinratkaisukollegion ulkopuolelle ja Rahoitusvakausviraston asema muuttuu kyseisessä kollegiossa jäseneksi.

Niiden sivuliikkeiden, joiden rooli Suomessa on erityisen merkittävä, arvioidaan työllistävän Rahoitusvakausvirastoa enemmän kuin muiden merkittävien sivuliikkeiden. Vaikka Rahoitusvakausviraston asema kriisinratkaisukollegiossa on näille laitoksille yhtäläinen, on merkittävien sivuliikkeiden kohdalla todennäköistä, että konsernilla on Suomessa kriittisiä toimintoja ja keskeisiä liiketoimintoja, joita koskevien toimenpiteiden suunnittelu vaatii Rahoitusvakausviraston erityistä panostusta

Suomen rahoitusvakauden turvaamiseksi. Näin ollen ETA-luottolaitoksille on perusteltua säätää toinen maksuluokka, joka kattaa erittäin merkittävät sivuliikkeet (luokka B). Luokkaan B kuuluisivat sivuliikkeet, joiden osuus yleisötalletuksista Suomessa olisi enemmän kuin 10 prosenttia. Kymmenen prosentin raja perustuu arvioon sivuliikkeiden aiheuttamasta työmäärästä.

Uusien maksuvelvollisuusluokkien maksuperusteiden osalta esityksessä porrastetaan suhteellisen maksun kertoimia sitä korkeammiksi, mitä merkittävämmästä sivuliikkeestä on kyse, kuitenkin siten että ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen kerroin on ylimmilläänkin pienempi kuin Suomessa toimiluvan saaneen luottolaitoksen kerroin. Erittäin merkittävän sivuliikkeen kertoimen on Rahoitusvakausviraston työmäärän kasvun johdosta perusteltua olla noin neljäsosan pienempi kuin Suomessa toimiluvan saaneen luottolaitoksen kerroin, mutta suurempi kuin merkittävän sivuliikkeen statuksen saaneen sivuliikkeen. Merkittävän sivuliikkeen statuksen saaneen sivuliikkeen kohdalla työmäärä on vähäisempi, joten kertoimen on perusteltua olla noin kolme neljäsosaa pienempi kuin luottolaitoksen kerroin.

Edellä kuvatun johdosta ETA-alueella sijaitsevien luottolaitosten sivuliikkeiden hallintomaksujen ehdotetaan muodostuvan seuraavasti:

- ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka A: laskennallisen taseen loppusumma x 0,0002 prosenttia;
- ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka B: laskennallisen taseen loppusumma x 0,0006 prosenttia.

Muiden kuin Finanssivalvonnasta annetun lain 59 a §:n perusteella merkittäviksi määriteltyjen sivuliikkeiden kohdalla hallintomaksua ei jatkossakaan pidetä perusteltuna, koska niiden Rahoitusvakausvirastolle aiheuttama työmäärä jää huomattavasti vähäisemmäksi. Tämä johtuu ensinnäkin siitä, että Rahoitusvakausvirasto ei niiden osalta osallistu kriisinratkaisukollegioiden työhön. Lisäksi suuri osa Suomessa toimivista pienistä sivuliikkeistä ei ota vastaan talletuksia esimerkiksi niiden liiketoiminnan luonteen tai kotivaltion suppean toimiluvan johdosta, joten Rahoitusvakausviraston ei tarvitse ylläpitää talletussuojajärjestelmää niiden osalta. Rahoitusvakausviraston tulee kuitenkin sopia käytännön järjestelyistä sivuliikkeiden talletussuojakorvausten maksamiseksi tilanteessa, jossa ETA-alueen luottolaitoksella olisi pienikin sivuliike Suomessa, ja tätä myötä myös nämä laitokset voivat jatkossa aiheuttaa Rahoitusvakausvirastolle työtä. Tämän vuoksi näiden laitosten kuulumista hallintomaksuvelvollisten piiriin voidaan joutua myöhemmin arvioimaan erikseen.

Kaikilta maksuvelvollisilta sivuliikkeiltä on perusteltua periä muiden maksuvelvollisten kanssa yhdenmukainen perusmaksu, sillä luottolaitoksen oikeudellinen muoto ei yksinomaan vaikuta Rahoitusvakausvirastolle aiheutuvaan työmäärään. Kaikille laitoksille tehdään muun muassa suunnitelmia koskevia valmistelutehtäviä ja arviointeja, kuten elvytysuunnitelmaan tutustuminen, mahdollisten kriittisten toimintojen arviointi ja yksinkertaisten velvoitteiden soveltuvuuden arviointi. Näin ollen kiinteäksi perusmaksuksi on aiheellista asettaa kaikille hallintomaksuvelvollisille sama 1 000 euroa.

Luottolaitokset

Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun talletuspankin ja luottoyhteisön hallintomaksun maksuperustetta tarkistettaisiin ylöspäin niin, että maksu olisi 0,0008 prosenttia taseen loppusummasta. Lisäksi luottolaitosten perusmaksu kasvaisi nykyisestä 300 eurosta 1 000 euroon.

Lain maksuperusteita esitetään korotettavaksi, sillä Rahoitusvakausraston toiminnassa on käynyt ilmi, että luottolaitosten kriisinratkaisusuunnittelu aiheuttaa lakia säädettäessä oletettua enemmän työtä. Luottolaitoksista Rahoitusvakausrastolle aiheutuva koko työmäärä ei myöskään riipu suoraan laitoksen koosta. Kaikille laitoksille niiden koosta riippumatta tehdään määrätyt suunnitelmaa koskevat valmistelutehtävät, arvioinnit ja päätökset. Lisäksi Rahoitusvakausraston suorassa toimivallassa olevien laitosten osalta suunnitelmien valmistelutyö tehdään käytännössä kokonaan Rahoitusvakausraston toimesta, kun taas SRB:n suorassa toimivallassa olevien laitosten osalta työhön osallistuu myös SRB:n henkilöstöä. Perusmaksun kasvattaminen osaltaan tasaisi tästä johtuvaa eroa eri viranomaisvaltuuksien piirissä olevien laitosten välillä.

Sijoituspalveluyritykset ja kolmannen maan sijoituspalveluyritysten sivuliikkeet

Sijoituspalveluyritysten ja kolmannen maan sijoituspalveluyritysten sivuliikkeen suhteellisen hallintomaksun maksuperuste säilyisi ennallaan. Perusmaksu korotettaisiin myös näiltä laitoksilta edellä todetuista syistä 300 eurosta 1 000 euroon.

Kolmannen maan luottolaitosten sivuliikkeet

Kolmannen maan sivuliikkeiden suhteellisen hallintomaksun maksuperuste säilyisi ennallaan. Perusmaksu korotettaisiin myös näiltä laitoksilta edellä todetuista syistä 300 eurosta 1 000 euroon.

Rahoitusvakausrahaston tilintarkastus

Rahoitusvakausranomaisesta annettua lakia esitetään muutettavaksi siten, että rahoitusvakausraston tilintarkastuksen suorittaminen osoitettaisiin Valtiontalouden tarkastusviraston tehtäväksi. Rahaston ensimmäisen toimintavuoden aikana on ilmennyt, että se olisi tarkoituksenmukaisin tapa järjestää rahaston tilintarkastus.

Valtiontalouden tarkastusvirasto toimii usean valtion budjetin ulkopuolisen rahaston tilintarkastajana. Tarkastusvirasto huolehtii esimerkiksi liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla olevan valtion televisio- ja radiorahaston tilintarkastuksesta valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain (745/1998) mukaisesti, sisäasiainministeriön hallinnonalalla olevan palosuojelurahaston tilintarkastuksesta palosuojelurahastosta annetun lain (306/2003) mukaisesti ja ympäristöministeriön hallinnonalalla toimivan öljysuojarahaston tilintarkastuksesta öljysuojarahastosta annetun lain (1406/2004) mukaisesti. Tarkastusvirastolla on myös valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain (676/2000) mukaan oikeus tarkastaa myös muuten valtion talousarvion ulkopuolisia rahastoja.

3 Esityksen vaikutukset

Rahoitusvakausraston hallintomaksut

Hallintomaksulakiin esitetyillä muutoksilla varmistetaan Rahoitusvakausraston toimintamenojen kestävä rahoitus sille laissa määrättyjen tehtävien hoitamiseksi. Hallintomaksulakiin esitetyt muutokset vaikuttavat maksuvelvollisten laitosten maksurasitteeseen. Näitä muutoksia voidaan tarkastella kolmella eri tasolla. Koska laitosten taseiden ja liikevaihdon kehitys vaikuttaa oleellisesti maksukertymään, alla olevia arvioita tulee pitää suuntaa antavina.

Hallintomaksulaki määrittelee maksujen potentiaalisen enimmäismäärän sekä niiden kohdentumisen eri laitosten välillä. Sen sijaan todellisen vuosittaisen maksurasitteen määrittelee eduskunta

vahvistaessaan valtion talousarvion. Talousarvion perusteella Rahoitusvakausrasto määrittelee mahdollisen alentamiskertoimen ja samalla kunkin maksuvelvollisen laitoksen todellisen vuosittaisen maksurasitteen suhteessa lain mukaiseen valvontamaksujen enimmäismäärään.

Ehdotettujen muutosten myötä lain mahdollistaman hallintomaksujen kokonaiskertymän arvioidaan pysyvän entisellä tasollaan noin kolmessa miljoonassa eurossa. Arvion taustalla on oletus siitä, että luottolaitossektorin tase supistuisi tulevina vuosina Suomessa rakennemuutoksen seurauksena noin 170 miljardilla eurolla.

Ehdotetut muutokset muuttaisivat maksurasitteen kohdentumista eri laitosten välillä. Hallintomaksujen perusmaksujen korotus 300 eurosta 1 000 euroon kasvattaisi kerättäviä maksuja yhteensä noin 175 000 eurolla. Tämä siirtäisi maksurasitetta tämän verran niille laitoksille, joiden perusmaksun osuus on suhteellisen suuri koko hallintomaksusta.

Uuden maksuluokan perustaminen ETA-luottolaitosten merkittävälle sivuliikkeille kerryttäisi hallintomaksuja yhteensä runsaalla 630 000 eurolla. Suurempien, SRB:n toimivallassa olevien luottolaitosten yhteenlasketut hallintomaksut kokonaisuudessaan laskisivat 38 prosenttia verrattuna nykyiseen. SRB:n suoraan toimivaltaan jäävien luottolaitosten hallintomaksut kasvaisivat laitoksesta riippuen noin 40–60 prosenttia suhteessa nykyiseen. Vastaavasti pienempien, Rahoitusvakausraston toimivallassa olevien luottolaitosten maksuosuus yhteensä kasvaisi merkittävästi, noin 150 prosenttia, kun mukaan lasketaan rakennemuutoksen myötä syntyvä uusi luottolaitos. Nykyisten Rahoitusvakausraston suoraan toimivaltaan kuuluvien luottolaitosten hallintomaksut kasvaisivat kokonaisuudessaan noin 60 prosenttia. Muutokset ovat suurimpia niillä pankkiryhmittymillä, jotka koostuvat useasta erillisestä laitoksesta, johtuen perusmaksujen korotuksesta. Sijoituspalveluyritysten yhteenlasketut hallintomaksut kokonaisuudessaan niin ikään kasvaisivat noin 30 prosenttia nykytilaan verrattuna perusmaksujen korotuksen johdosta. Taloudellisten vaikutusten osalta on huomioitava, että maksujen euromääräiset muutokset ovat hyvin vähäisiä suhteessa maksuvelvollisten yritysten liikevaihtoon, vaikka maksuosuuksien suhteelliset muutokset ovat prosentuaalisesti merkittäviä johtuen siitä, että lain mahdollistama hallintomaksujen enimmäismäärä on nykyisellä rahoitussektorin rakenteella vain noin kolme miljoonaa euroa.

Kuten edellä on todettu, hallintomaksuina käytännössä kerättävän määrä voi olla lain mahdollistama enimmäismäärää matalampi. Hallintomaksut peritään alennettuina siinä tapauksessa, että edellisvuodelta on syntynyt ylitettä ja viraston hyväksytty talousarvio alittaa laissa määrätyn laskuperustan tuottaman kokonaisuuden. Rahoitusvakausraston on alennettava tällöin kunkin maksuvelvollisen hallintomaksua samassa suhteessa. Rahoitusvakausraston oma talousarvioehdotus vuodelle 2017 sisältää 2,9 miljoonan euron suuruisen määrärahan.

Rahoitusvakausraston tilintarkastus

Rahoitusvakausraston tilintarkastusta koskevilla muutoksilla ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Erillisistä tilintarkastajista luopuminen vähentää tilintarkastuspalveluiden hankintaan liittyvää hallinnollista taakkaa Rahoitusvakausrastossa ja valtiovarainministeriössä. Tilintarkastuksen vuotuisia kustannuksia ei enää laskutettaisi rahastosta. Valtiontalouden tarkastusvirastolle kyse on erillisestä lakiin perustuvasta tilintarkastustoimeksiannosta, josta annetaan erillinen tilintarkastuskertomus. Tarkastus on suunniteltava, resursoitava ja toteutettava laissa määritellyn toimeksiannon mukaisesti. Toimeksiannon ei arvioida aiheuttavan merkittäviä lisäkustannuksia tarkastusvirastolle.

Ehdotetut muutokset vahvistavat Rahoitusvakausviraston edellytyksiä kriisinratkaisua koskevien toimivaltuuksia soveltamisen osalta. Rahoitusvakausviraston tilintarkastuksen osoittaminen Valtiontalouden tarkastusviraston tehtäväksi poistaa yksityisten tilintarkastusyhteisöjen mahdollisesta kaksoisroolista aiheutuvat rajoitteet hyödyntää niiden palveluja kriisinratkaisutilanteissa.

4 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Rahoitusvakausviraston kanssa. Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot [...].

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1.1 Laki Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain muuttamisesta

1 §. Maksuvelvollinen. Lain 1 §:n 1 momentin maksuvelvollisistaan ehdotetaan lisättäväksi uudeksi maksuvelvolliseksi ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, joka on Finanssivalvonnasta annetun lain 59 a §:ssä säädettyssä menettelyssä määritelty merkittäväksi. Nämä merkittävät ETA-luottolaitosten sivuliikkeet jaettaisiin kahteen luokkaan (luokka A ja luokka B) niiden koon perusteella.

Lain 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa määriteltäisiin maksuvelvolliseksi ETA-luottolaitosten Finanssivalvonnasta annetun lain 59 a §:ssä säädettyssä menettelyssä merkittäväksi määritellyt sivuliikkeet (luokka A). 4 kohdassa määriteltäisiin maksuvelvollisiksi kooltaan suuremmat ETA-luottolaitosten sivuliikkeet, joiden markkinaosuus Suomessa yleisötalletuksilla mitattuna on yli 10 prosenttia (luokka B). Tämä luokittelu heijastaisi niiden merkitystä rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta ja siten myös sivuliikkeiden Rahoitusvakausvirastolle aiheuttamaa työmäärää.

Yleisötalletuksilla tarkoitettaisiin pykälässä kaikkia sivuliikkeen vastaanottamia talletuksia pois lukien luottolaitosten ja keskuspankkien talletukset. Myöskään sivuliikkeiden tekemiä takaisinostosopimuksia ei pidettäisi pykälässä tarkoitettuina yleisötalletuksina. Yleisötalletusten markkinaosuus laskettaisiin kalenterivuoden viimeisen päivän tilanteen mukaan.

Luokan B sivuliikkeen määrittely olisi yhtenevä myös Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) vastaavan määritelmän kanssa.

2 §. Hallintomaksu. Lain 2 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan viittaus pelkkiin suhteellisiin maksuihin. Muutoksella korjataan maksujen rakennetta koskeva epätasällisyys ja vahvistetaan hallintomaksujen määräytyminen joko perusmaksuna tai yhdistyttyinä perusmaksuna ja suhteellisena maksuna

Lain 2 §:n 5 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi sivuliikkeen laskennallisen taseen määritelmä. Voimassa olevassa hallintomaksulaissa on jo 2 §:n 4 momenttina sijoituspalveluyrityksen liikevaihdon määritelmä.

Sivuliikkeen laskennallisella taseella tarkoitettaisiin parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) No 575/2013 99 artiklan nojalla annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) No 680/2014 mukaisesti annettavien tietojen perusteella laskettavien sivuliikkeen kokonaisvarojen määrää. Voimassa olevassa hallintomaksulaissa maksuvelvollisten hallintomaksun määrä määräytyy prosentiosuuksina maksuperusteesta ilmaistuna. Muun muassa luottolaitoksilla ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeillä maksuperusteena on voimassa olevassa laissa taseen loppusumma. Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen Suomessa oleva sivuliike ei kuitenkaan ole itsenäinen oikeushenkilö, eikä sillä ole sellaista kirjanpito-oikeudellisesti määrittyvää itsenäistä taloudellista kokonaisuutta, jonka perusteella voitaisiin yksiselitteisesti laatia sivuliikkeen tase. Kuten kirjanpitolautakunnan lausunnossa 1937/2015 todetaan, sivuliike voi hallinnoida vain niitä omaisuuseriä, joiden osalta niin sanottu pääliike, eli ulkomainen oikeushenkilö, on sivuliikkeen edustajat valtuuttanut hallinnoimaan. Lähtökohtaisesti tällöin sivuliikkeen tase ei voi käsittää esimerkiksi pääomaa ulkomaisesta pääliikkeestä, mistä muun muassa seuraa, ettei sivuliikkeellä voi olla sellaista itsenäistä tilinpäätöstä, joka

kirjanpitolaissa on säädetty tasekirjan sisällöksi. Edellä olevasta seuraa, että hallintomaksun perusteeksi olisi ulkomaisten sivuliikkeiden osalta säädettävä muu konstruktio kuin taseen käsite.

Nyt ehdotettavan pykälän 5 *momentin* mukaan sivuliikkeen laskennallisella taseella tarkoitettaisiin hallintomaksulakia sovellettaessa niiden kokonaisvarojen määrää, jotka muodostuvat EU:n vakavaraisuusasetuksen 99 artiklassa tarkoitetun niin sanotun FINREP-tiedonkeruukehikon mukaista tiedonantovelvollisuutta noudatettaessa. Laskennallinen tase olisi laskentatekninen apukäsite hallintomaksulakia sovellettaessa, eikä sillä ole tarkoitus olla muuta aineellista sisältöä. Ehdotetun määritelmän avulla maksuvelvollisuuden pohjana oleva laskennallisen taseen loppusumma laskettaisiin sivuliikkeiden Finanssivalvonnalle jo nykyisinkin toimittaman taloudellisen informaation perusteella, jolloin minimoitaisiin sekä maksuvelvollisille että Rahoitusvakausvirastolle uusista maksuluokista aiheutuva hallinnollinen taakka. Myös kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallinen tase laskettaisiin vastaavasti.

Sivuliikkeen taseen määritelmä olisi näin määriteltynä yhtenevä myös Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain vastaavan määritelmän kanssa, mikä omalta osaltaan vähentäisi maksuvelvollisten ja Rahoitusvakausviraston hallinnollista taakkaa.

4 §. Suhteellinen maksu. Lain 4 §:n 1 momentin taulukkoon ehdotetaan lisättäväksi kaksi uutta maksuluokkaa: ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka A ja ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka B. Mainittujen ETA-luottolaitosten sivuliikkeiden maksuperusteeksi ehdotetaan ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusummaa, joka on määritelty ehdotetun 2 §:n 5 momentissa. Myös kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen maksun perusteen ehdotetaan määräytyvän niin sanotun laskennallisen taseen avulla. Maksun määräksi prosentteina maksuperusteesta porrastettaisiin 0,0002 ulkomaiselle ETA-luottolaitoksen sivuliikkeelle, luokka A; ja 0,0006 ulkomaiselle ETA-luottolaitoksen sivuliikkeelle, luokka B.

Lisäksi luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitetun talletuspankin sekä luottoyhteisön maksun määrää prosentteina maksuperusteesta korotettaisiin niin, että se olisi 0,0008.

5 §. Perusmaksu. Lain 5 §:n otsikkoa ja 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan viittaus suhteelliseen hallintomaksuun. Muutoksella täsmennetään perittävien maksujen rakennetta lain 2 §:n 1 momenttia vastaavaksi. Nykyisen säännöksen sanamuoto on johtanut tulkinnanvaraisuuteen pelkkää perusmaksua koskevan maksuvelvollisuuden osalta. Säännöksen sanamuotoa täsmennetään siten, että velvollisuus maksaa perusmaksua koskee kaikkia 5 §:n 1 momentin taulukossa mainittuja tahoja riippumatta siitä, ovatko ne velvollisia maksamaan suhteellista hallintomaksua lain 4 § 1 momentin mukaan. Lain 5 §:n 1 momentin taulukkoon ehdotetaan lisättäväksi samat kaksi uutta maksuluokkaa: ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka A ja ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka B. Mainittujen uusien maksuluokkien perusmaksuksi euroina asetettaisiin 1 000 euroa.

Lisäksi 5 §:n 1 momentin taulukon mukainen perusmaksu euroina ehdotetaan korotettavaksi kaikille maksuluokille 300 eurosta 1 000 euroon.

1.2 Laki rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain muuttamisesta

6 luku **Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus**

1 §. *Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus.* 6 luvun 1 pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että rahoitusvakausrahaston tilintarkastus säädetään Valtiontalouden tarkastusviraston tehtäväksi. Pykälän 4 momentissa olisi perussäännökset tilintarkastajien tehtävistä ja velvollisuudesta antaa kultakin tilikaudelta tilintarkastuskertomus. Momentissa säädettäisiin myös, mistä seikoista tilintarkastuskertomuksessa olisi lausuttava. Momentti vastaisi nykyistä säännöstä.

Luvun selkeyden vuoksi lain 6 luvun 4 §:n toteamus siitä, että valtion tarkastusviraston oikeudesta säädetään valtiontalouden tarkastusvirastosta annetussa laissa, ehdotetaan siirrettäväksi 1 §:n 6 momentiksi. Lain sisältö ei tältä osalta muutu.

4 §. *Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusoikeus.* Lain 6 luvun 4 § ehdotetaan kumottavaksi ja siirrettäväksi 6 luvun 1 §:n 6 momentiksi edellä esitetyllä tavalla.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Perustuslain ja siten lakiehdotusten säätämisyjärjestyksen kannalta keskeisimmät ehdotukset koskevat Rahoitusvakausviraston hallintomaksuihin ehdotettuja muutoksia. Perustuslain 81 §:n 1 momentin mukaan valtion veroista säädetään lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Niin ikään valtion viranomaisten virkatoimien, palvelujen ja muun toiminnan maksullisuuden sekä maksujen suuruuden yleisistä perusteista säädetään lailla.

Esityksen 1. lakiehdotuksella ehdotetaan muutettavaksi Rahoitusvakausviraston hallintomaksulain maksuvelvollisuusluokkia sekä maksuvelvollisten maksettavaksi määrättäviä hallintomaksuja. Rahoitusvakausviraston toiminnasta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset katetaan hallintomaksuilla, jotka kerätään lain 1 §:ssä mainituilta maksuvelvollisilta. Uudella lailla lakiin lisättäisiin uusia maksuvelvollisia. Lisäksi kaikkien maksuvelvollisten perusmaksua ja kahden maksuluokan suhteellista maksua korotettaisiin.

Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen tulkinnan mukaan verona tai veronluonteisena maksuna pidetään rahasuoritusta, joka ei ole korvaus tai vastike julkisen vallan maksuvelvolliselle antamista eduista tai palveluista. Verolle ja veronluonteiselle maksulle on ominaista valtion menojen rahoittaminen. Lisäksi maksun suorittaminen ei ole veloitettulle subjektille vapaaehtoista, vaan maksu johtuu esimerkiksi sen harjoittaman toiminnan luonteesta. Rahoitusvakausviraston hallintomaksua on pidettävä tällaisena valtiosääntöoikeudellisena verona (PeVL 41/2004 vp, PeVL 67/2002 vp, PeVL 28/2008 vp).

Perustuslain 81 §:n 1 momentin mukaan valtion verosta säädetään lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan lain säännösten tulee olla myös sillä tavoin tarkkoja, että lakia soveltavien viranomaisten harkinta veroa määrättäessä on sidottua (näin esimerkiksi PeVL 41/2004

vp). Lakiehdotuksen 4 ja 5 § sisältävät yksityiskohtaiset säännökset maksun määräytymisen perusteista, eikä niihin sisälly rahoitusvakausraston harkintavaltaa.

Maksuvelvollisten oikeusturva on varmistettu siten, että Rahoitusvakausraston päätökseen määrätä hallintomaksu saa vaatia oikaisua Rahoitusvakausrastolta. Rahoitusvakausraston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Maksuvelvollisten oikeusturvaa koskevat säännökset perustuvat voimassa olevaan lakiin, eikä niihin esitetä muutoksia.

Esityksen 2. lakiehdotuksella ehdotetaan rahoitusvakausranomaisesta annettua lakia muutettavaksi siten, että rahoitusvakausraston tilintarkastajaksi asetetaan Valtiontalouden tarkastusvirasto. Ehdotettujen säännösten ei katsota sisältävän sellaisia asioita, joita olisi erikseen tarkemmin arvioitava perustuslain näkökulmasta.

Edellä kerrotuilla perusteilla katsotaan, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain (1197/2014), 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n otsikko ja 1 momentti, sekä
lisätään 1 §:n 1 momenttiin uusi 3 ja 4 kohta ja 2 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

1 §

Maksuvelvollinen

Rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa (1195/2014) tarkoitetun Rahoitusvakausviraston, jäljempänä virasto, ja rahoitusvakausrahaston hallintomaksun on velvollinen suorittamaan:

---

3) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 59 a §:ssä tarkoitettu ETA-luottolaitoksen merkittävä sivuliike, jonka markkinaosuus Suomessa yleisötalletuksilla mitattuna on enintään 10 prosenttia (*ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka A*).

4) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 59 a §:ssä tarkoitettu ETA-luottolaitoksen merkittävä sivuliike, jonka markkinaosuus Suomessa yleisötalletuksilla mitattuna on yli 10 prosenttia (*ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka B*).

---

2 §

Hallintomaksu

Hallintomaksu määrätään kalenterivuositain perusmaksuna tai yhdistettynä perusmaksuna ja suhteellisena maksuna siten kuin tässä laissa säädetään.

ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennalliseksi taseeksi katsotaan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 99 artiklan nojalla annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 680/2014 mukaisesti annettavien tietojen perusteella laskettavien kokonaisvarojen määrä. Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen laskennalliseksi taseeksi katsotaan vastaava sivuliikkeen kokonaisvarojen määrä.

---

4 §

Suhteellinen hallintomaksu

Suhteellisen hallintomaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

<i>Maksuvelvollinen</i>	<i>Maksuperuste</i>	<i>Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta</i>
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,0008
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,0008
<i>ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka A</i>	<i>laskennallisen taseen loppusumma</i>	0,0002
<i>ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka B</i>	<i>laskennallisen taseen loppusumma</i>	0,0006
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	<i>laskennallisen taseen loppusumma</i>	0,0006
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,03
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike, jonka vähimmäispääoma vastaa, mitä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään	liikevaihto	0,03

5 §

Perusmaksu

Perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

<i>Maksuvelvollinen</i>	<i>Maksu euroina</i>
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	1 000
säästöpankkilain 1 §:ssä tarkoitettu säästöpankki	1 000
osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 1 §:ssä tarkoitettu osuuspankki tai osuuskuntamuotoinen luottolaitos	1 000
muu luottolaitos	1 000
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	1 000
luottolaitoksen omistusyhteisö	1 000
<i>ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka A</i>	1 000
<i>ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka B</i>	1 000

kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	1 000
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 000
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike, jonka vähimmäispääoma vastaa, mitä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään	1 000

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 6 luvun 4 §,

muutetaan 6 luvun 1 §:n 3 momentti, sekä

lisätään 6 luvun 1 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

6 luku

Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus

1 §

Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus

Valtiontalouden tarkastusvirasto suorittaa vuosittain rahaston tilintarkastuksen.

Valtiontalouden tarkastusviraston oikeudesta tarkastaa rahastoa säädetään valtiontalouden tarkastusvirastosta annetussa laissa (676/2000) 2 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
